

Het wierden- en Meedenlandschap heeft bescherming nodig.

Het Meedenlandschap tussen de Wolddijk en de wierdenrij die van Adorp naar Winsum loopt is een waardevol open weidegebied. De wierden zijn de ruggengraat van het oude cultuurlandschap. De hoogste gronden rond de wierden werden als bouwland (valge) gebruikt. Tussen Groot Wetsinge en Sauwerd is de kleinschalige percelering en het reliëf van dit oeroude bouwland nog goed te zien. In de Middeleeuwen werd het gebied ten oosten van de oeverwal van het Reitdiep ontsloten. Nog steeds is te zien dat de verkaveling haaks op die oeverwal plaats vond. De flanken van de kwelderwal waren als weiland (vennen) en het kwelderbekken als hooiland (meeden) in gebruik. Het vennengebied kent een onregelmatige aan natuurlijke grenzen opgehangen percelering en in het vlakke kwelderbekken zijn nog blokken met een gave meedenpercelering: blok- tot strookvormige percelering tussen loodrecht op de kwelderwal liggende doorgaande lijnen.

De paden op het hoogste punt van de kwelderwal of daarvan aflopend het kwelderbekken zijn eeuwen oud.

Vanaf de twaalfde eeuw moest men dijken aanleggen. De werkelijke strijd tegen het water was daarmee begonnen. De Wolddijk volgde rond 1200 om het achterliggende Woldgebied tegen overstromingen te beschermen. Het is één van de oudste dijken van ons land. Doordat later over een groot deel van de dijk een weg werd aangelegd is een groot deel van het reliëf bewaard gebleven. Een unicum voor zo'n stokoude dijk. De Wolddijk is een tegenwoordig een landelijke weg die het locale verkeer en het toerisme dient. De weg is beplant met struiken en bomen en. In mei zijn de bermen bezaaid met fluitekruid. Op diverse plaatsen ligt de weg verhoogd en heeft hij nog de allure van een dijk. Elders steekt het reliëf maar weinig boven het maaiveld uit. De oorspronkelijke dijk zal trouwens niet veel hoger dan zo'n anderhalve meter geweest zijn. Als gevolg van opslibbing liggen de buitendijkse gronden dikwijls hoger dan de binnendijkse.

In dit waardevolle cultuurlandschap, in ambtelijke stukken heet het een weidevogelkerngebied, komen veel weidevogels voor. De Kievit, de scholekster, de grutto en de tureluur broeden er. De goudplevier pleistert er iedere herfst in groten getale. Daarnaast broeden er watervogels als slobbeend, kuifeend, meerkoet en waterhoen. De kleine zwaan en de smient gebruiken het als rust- en ruigebied tijdens hun trek.

Het wierden- en meedenlandschap en het toerisme.

In 1994 werd de ruilverkaveling afgerond in het gebied ten westen van Westerdijkshorn dat volgens de plannen door de hoogspanningsleiding tussen de Eemshaven en Hoogkerk doorsneden gaat worden. Het land werd opnieuw ingedeeld ten behoeve van de boeren en er kwamen gebieden waar de weidevogels ontzien zouden worden. Ook werden fietspaden aangelegd. Weidevogels en recreatie dat waren ook aandachtspunten die aan bod kwamen bij de onderhandelingen over een eventueel nieuw aan te leggen weg tussen de stad Groningen en Winsum. De weg kwam er niet. Nu bedreigt de 380 KV-hoogspanningsleiding het open, weidse landschap bij Westerdijkshorn, Wetsinge en Sauwerd. Hopelijk besluit de politiek tot het ondergronds aanleggen van deze elektrische snelweg.

Sinds 1994 wandelen en fietsen dagelijks mensen in het wierden- en meedenlandschap. De VVV van de stad Groningen bracht een boekje uit met routes in dit gebied waarmee toeristen in de voet- dan wel rijwielsporen van De Ploegschilders het landschap kunnen verkennen.

De buurtvereniging Westerdijkshorn ontwierp een fietstocht van zo'n vijftig kilometer door het gebied met de titel 'Langs Wierden en Meeden'.

Vorig jaar verscheen er nog een boek met 'Filosofische wandelingen' en een van de beschreven wandelingen leidt de beschouwende toerist door het mooie open en weidse wierden en meedenlandschap vanaf Bedum tot aan het Reitdiep.

Wij willen er niet aan denken dat dit relatief ongeschonden gebied over een paar jaar zijn waarde verloren zal hebben. In 1974 trok de buurtvereniging Westerdijkshorn aan de bel bij Het Groninger Landschap. Het Groninger Landschap was toen nog eigenaar van het torentje van Westerdijkshorn en dat wonderlijke bouwwerk van architect Maris dreigde in verval te raken. Het antwoord hebben ze in Westerdijkshorn onthouden. Geparafraseerd luidde het als volgt: Sinds de aanleg van de hoogspanningsleidingen bij Westerdijkshorn (1971) heeft Westerdijkshorn en ook de toren van Westerdijkshorn voor ons geen waarde meer.

Gelukkig nam de Gemeente Bedum haar verantwoordelijkheid, kocht de toren voor een symbolisch bedrag van Het Groninger Landschap en knapte het negentiende-eeuwse bouwwerk weer op.

Het voorbeeld maakt duidelijk hoe het landschap en de bouwwerken in dat landschap kennelijk devalueren als er hoogspanningsmasten opgericht worden. De hoogspanningsmasten die in 2017 tussen de Eemshaven en Hoogkerk op de planning staan hebben nog veel meer impact dan de bestaande hoogspanningsleiding. Ze tasten het landschap aan. De verworvenheden van 1994 voor toerisme en voor de weidevogels lijken twintig jaar later er niet mee toe te doen. Hoogspanningsmasten dwars door een weidevogelkerngebied dat betekent het einde van bijvoorbeeld de grutto's. Aan de onderhandelingstafel wordt het verlies hier elders gecompenseerd. Je hoeft geen bioloog te zijn om te weten dat grutto's niet naar een ander gebied in onze provincie vliegen als we hier een richtingaanwijzer aan de masten hangen. Dit is geen beleid, dit is een gebrek aan beleid. Een ernstige zaak. Laten we hopen dat we het tij kunnen keren.